

**Pensioenreglement
Stichting Pensioenfonds Caribisch Nederland**

Uitkeringsovereenkomst

---

1 januari 2019

Inhoudsopgave

Omschrijving van pensioenbegrippen.....	3
Artikel 1. Pensioenregeling.....	5
Artikel 2. Informatie.....	6
Artikel 3. Pensioenaanspraken.....	6
Artikel 4. Berekeningsgrondslagen.....	6
Artikel 5. Ouderdomspensioen.....	9
Artikel 6. Nabestaandenpensioen.....	9
Artikel 7. Wezenpensioen.....	10
Artikel 8. Invaliditeitspensioen.....	11
Artikel 9. Toeslagen.....	12
Artikel 10. Vervroeging en uitstel.....	12
Artikel 11. Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap.....	13
Artikel 12. Waardeoverdracht.....	13
Artikel 13. Gevolgen van beëindiging huwelijk.....	14
Artikel 14. Afkoop pensioen.....	15
Artikel 15. Financiering van de pensioenregeling.....	15
Artikel 16. Uitkering van de pensioenen.....	16
Artikel 17. Maximum en minimum van pensioenen.....	16
Artikel 18. Tijdelijk pensioen in verband met vermissing.....	16
Artikel 19. Smartegeld.....	17
Artikel 20. Inkoop pensioenaanspraken.....	17
Artikel 21. Onvoorziene gevallen en beslechting van geschillen.....	17
Artikel 22. Slotbepalingen.....	18
Artikel 23. Overgangsbepalingen.....	18
Bijlage I Franchise en Afkoopbedrag.....	19
Bijlage II Herrekeningsfactoren per 1 januari 2019.....	20

Omschrijving van pensioenbegrippen

Afkoop:	Het pensioenfonds koopt kleine pensioenen bij ingang af. Het pensioenbedrag moet dan blijven beneden een wettelijk bepaalde grens (die ieder jaar wijzigt). De pensioenaanspraken vervallen dan, maar het pensioenfonds keert in plaats daarvan een bedrag ineens (de afkoopwaarde) uit aan de pensioengerechtigde;
Ambtelijk inkomen:	In de hoogte van de pensioenberekening speelt het ambtelijk inkomen een centrale rol. In het pensioenreglement is opgenomen welke salariscomponenten meetellen;
AOV:	Wet algemene ouderdomsverzekering BES;
BES:	Bonaire, Sint Eustatius, Saba;
Caribisch Nederland:	De Nederlandse eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba gezamenlijk;
Deelnemer:	De werknemer zoals nader omschreven in artikel 1 lid 2 van dit pensioenreglement die deelneemt in de pensioenregeling;
Diensttijd:	Bij de vaststelling van de pensioenen speelt de diensttijd, uitgedrukt in jaren en maanden een centrale rol. In het reglement is opgenomen wanneer jaren en maanden geteld worden als diensttijd;
Franchise:	Bij de pensioenopbouw wordt verondersteld dat de deelnemer van de overheid een AOV-uitkering zal ontvangen. Bij de vaststelling van de pensioenen wordt daarmee rekening gehouden door het ambtelijk inkomen eerst te verminderen met een bedrag, de franchise. Over het resterende deel van het ambtelijk inkomen wordt vervolgens pensioen opgebouwd.
Gepensioneerde:	Pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen of invaliditeitspensioen is ingegaan;
Gewezen deelnemer:	Degene door wie op grond van de pensioenovereenkomst geen pensioen meer wordt verworven en die bij de beëindiging van het deelnemerschap recht heeft gehouden op een premievrije aanspraak;
Nabestaandenpensioen:	Weduwen- of weduwnaarspensioen. In deze pensioenregeling geldt de dekking alleen voor gehuwde deelnemers. Met een huwelijk is gelijkgesteld een geregistreerd partnerschap voltrokken op grond van het in het Europese deel van Nederland geldende Burgerlijk Wetboek;
Ontslag:	Elke beëindiging van de hoedanigheid van werknemer, tenzij anders blijkt;

Parttimepercentage:	De verhouding tussen het gebruikelijke aantal werkzame uren en de uren die de betreffende werknemer werkt;
Parttimer:	De werknemer die minder dan het gebruikelijke aantal uren werkt;
Pensioenrichtdatum:	De datum waarop het ouderdomspensioen zal ingaan volgens de normale uitgangspunten van de pensioenregeling. De feitelijke pensioendatum kan gewijzigd worden door vervroeging of uitstel. Dit betekent dat de feitelijke pensioendatum dan eerder respectievelijk later in de tijd komt te liggen;
Pensioengerechtigde:	De persoon voor wie op grond van de pensioenregeling een pensioen is ingegaan;
Pensioengrondslag:	Als van het ambtelijk inkomen de franchise is afgetrokken wordt het resterende bedrag de pensioengrondslag genoemd;
Pensioenovereenkomst:	Hetgeen tussen werkgever en werknemer is overeengekomen betreffende pensioen, zoals bedoeld in artikel 1 lid 1;
Toeslagen:	Het bestuur van het pensioenfonds kan beslissen om door middel van toeslagen (indexatie) te proberen de pensioenen waardevast te houden;
Uitkeringsovereenkomst:	Een uitkeringsovereenkomst is een pensioenafpraak waarbij het te verkrijgen pensioen wordt vastgesteld in concrete jaarlijkse pensioenbedragen;
Uitvoeringsreglement:	De werkgevers hebben de pensioenregeling ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De verhouding tussen de werkgevers en het pensioenfonds is vastgelegd in het uitvoeringsreglement van het pensioenfonds;
Wachtgeld:	De periodieke uitkering bedoeld in artikel 4 van het Wachtgeldbesluit overheidsdienaren BES;
Wachtgelder:	Een persoon die op grond van ontslag recht heeft op wachtgeld;
Werkgever:	Een publiekrechtelijk of privaatrechtelijk lichaam als bedoeld in artikel 4 of 5 van de Pensioenwet ambtenaren BES.

Algemeen

Artikel 1. Pensioenregeling

1. De Minister van Binnenlandse Zaken, sectorwerkgever BES is met de bonden van overheidspersoneel die zijn toegelaten tot het sectoroverleg BES een pensioenovereenkomst overeengekomen.

Ter uitvoering van de pensioenovereenkomst is de werkgever toegetreden tot de Stichting Pensioenfonds Caribisch Nederland, hierna genoemd het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft als doel om als bedrijfstakpensioenfonds ten behoeve van de bedrijfstak overheid, onderwijs, zorg en daarmee gelieerde lichamen in Caribisch Nederland, de pensioenovereenkomst voor de aangesloten lichamen uit te voeren op basis van het uitvoeringsreglement van het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft een pensioenreglement vastgesteld in overeenstemming met de pensioenovereenkomst en het uitvoeringsreglement. De pensioenovereenkomst, ter uitvoering waarvan dit reglement is opgesteld, heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.

2. Deelnemers in deze pensioenregeling zijn alle onderstaande werknemers, mits zij de AOV-gerechtigde leeftijd als genoemd in artikel 5 lid 1 nog niet hebben bereikt en mits zij binnen een periode van ten hoogste zes maanden voor de aanvang van de dienstbetrekking geneeskundig zijn goedgekeurd voor die betrekking door een daartoe door een aangesloten lichaam aangewezen arts:
  - a. door de Koning benoemde ambtenaren, werkzaam in openbare dienst van de staat op Bonaire, Sint Eustatius of Saba;
  - b. de ambtenaren in de zin van de Wet materieel ambtenarenrecht BES;
  - c. de werknemers op grond van een arbeidsovereenkomst in dienst van de staat of van het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba, voor zover zij niet werklieden zijn in de zin van de Werkliedenwet 1944 BES;
  - d. de door de Minister wie het aangaat of door een bestuurscollege benoemde personen die niet tot de in de onderdelen b en c bedoelde categorieën van werknemers behoren, maar op wie de voor zulke werknemers vastgestelde regelingen geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn verklaard;
  - e. de leden van het personeel van bijzondere scholen waarop de Wet materieel ambtenarenrecht BES van overeenkomstige toepassing is verklaard;
  - f. de directie en het overige personeel van het pensioenfonds;
  - g. het personeel van de op Bonaire, Sint Eustatius en Saba gevestigde instellingen waarmee het Zorgkantoor BES een overeenkomst heeft gesloten als bedoeld in artikel 8 eerste lid van het Besluit zorgverzekering BES, zoals dat luidt op 27 mei 2010;
  - h. het personeel van de voogdijraden en van de door de Minister wie het aangaat gefinancierde Gezinsvoogdij-instelling;
  - i. het personeel van de door de Minister wie het aangaat gefinancierde stichtingen voor jeugdzorg;
  - j. werknemers in dienst van een rechtspersoon die gelet op zijn doelstelling en zijn financiële verhouding tot Nederland of Bonaire, Sint Eustatius of Saba bij besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken is aangewezen als lichaam waarvan het personeel werknemer in de zin van de Pensioenwet ambtenaren BES is.
3. Geen deelnemer is de werknemer die wegens de bijzondere arbeidsvoorwaarden of de bijzondere aard van hun werkzaamheden op grond van de Regeling aanwijzing niet-werknemer Pensioenwet ambtenaren BES zijn uitgesloten. Op grond hiervan worden onder meer niet opgenomen de werknemers die ten hoogste zes maanden aaneengesloten in dienst zijn genomen en de werknemers waarvan het ambtelijk inkomen minder bedraagt dan de franchise.

4. De deelname aan de pensioenregeling begint zodra de werknemer aan de in lid 2 genoemde voorwaarden voldoet, maar niet eerder dan de datum waarop dit reglement in werking treedt.
5. Het deelnemerschap eindigt:
  - a. door het overlijden van de deelnemer;
  - b. bij ingang van het ouderdomspensioen;
  - c. bij ontslag, tenzij dit ontslag gevolgd wordt door een wachtgelduitkering en de deelnemer wachtgelder wordt;
  - d. bij ingang van het invaliditeitspensioen.

Artikel 2. Informatie

1. Het pensioenfonds zorgt dat de deelnemers in het bezit gesteld worden van een exemplaar van de geldende statuten en reglementen van het pensioenfonds. Dit geschiedt door publicatie van deze teksten op de website van het pensioenfonds. Deelnemers en andere belanghebbenden wordt daarnaast op verzoek een schriftelijk exemplaar verstrekt.
2. Het pensioenfonds verstrekt aan de werkgever voor elke nieuwe deelnemer een intreebevestiging. De deelnemer ontvangt hiervan een afschrift.
3. Het pensioenfonds verstrekt aan de werkgever bij beëindiging van het deelnemerschap uittreebevestiging. De gewezen deelnemer ontvangt hiervan een afschrift.
4. Deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden, en werkgevers zijn gehouden aan het pensioenfonds alle gegevens te verstrekken waarover het fonds voor een goede uitvoering van het pensioenreglement dient te beschikken. Indien deze verplichting niet wordt nagekomen, is het pensioenfonds bevoegd de nodige gegevens naar beste weten ambtshalve vast te stellen.

Artikel 3. Pensioenaanspraken

De (gewezen) deelnemer heeft met inachtneming van de bepalingen in dit reglement aanspraak op de volgende pensioenen:

- Ouderdomspensioen. Dit pensioen is een geldelijke uitkering voor de (gewezen) deelnemer bij wijze van inkomensvoorziening bij ouderdom;
- Nabestaandenpensioen. Dit pensioen is een geldelijke uitkering voor de (gewezen) echtgenoot/echtgenote wegens het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;
- Wezenpensioen. Dit pensioen is een geldelijke uitkering voor een kind wegens het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;
- Invaliditeitspensioen. Dit pensioen is een geldelijke uitkering voor een (gewezen) deelnemer ter compensatie van gederfd loon in het kader van arbeidsongeschiktheid.

Artikel 4. Berekeningsgrondslagen

1. Voor de hoogte van het ouderdomspensioen, het nabestaandenpensioen, het wezenpensioen en het invaliditeitspensioen zijn de diensttijd en de pensioengrondslag bepalend.
2. Als diensttijd komt in aanmerking de tijd na de dag waarop dit reglement in werking treedt doorgebracht:
  - a. als werknemer zoals bedoeld in artikel 1 lid 2;

- b. als dienstplichtige in werkelijke diensttijd anders dan onder langdurig of kort verband vrijwillig nadienend en met uitzondering van de tijd door een lid van het reservepersoneel van de krijgsmacht niet in werkelijke dienst doorgebracht.

Voor de bepaling van de diensttijd wordt een periode van minder dan een maand beschouwd als een gehele maand.

3. Tijd als bedoeld in lid 2 sub b geldt slechts als diensttijd indien:
- de belanghebbende dit schriftelijk aan het bestuur van het pensioenfonds heeft verzocht;
  - deze tijd aansluitend dan wel met een onderbreking van niet langer dan een jaar wordt gevolgd door tijd doorgebracht als werknemer als bedoeld in artikel 2 sub a; en
  - deze tijd niet eindigt na tijd doorgebracht als werknemer als bedoeld in artikel 2 sub a.

Tijd als bedoeld in lid 2 sub b wordt voor de toepassing van dit lid als een geheel beschouwd tenzij in die tijd een onderbreking van langer dan een jaar is opgetreden.

Indien het in dit lid bedoelde verzoek is gedaan nadat het pensioen is toegekend kan de in dit lid bedoelde tijd slechts als diensttijd gelden met ingang van een tijdstip niet vroeger dan een jaar voor de eerste dag van de maand waarin het verzoek is ingediend.

4. a. De tijd door de wachtgelder doorgebracht telt voor de helft mee als diensttijd van een werknemer.
- b. Tijd die tegelijkertijd als wachtgelder en als werknemer in een andere zin dan van wachtgelder is doorgebracht telt voor de berekening van het pensioen slechts eenmaal mee. Indien door toepassing van het parttimepercentage de diensttijd minder bedraagt dan 50% van de diensttijd die berekend zou zijn voor een deelnemer die fulltime werkzaam zou zijn, worden de tijd als wachtgelder en de tijd als werknemer voor de helft in aanmerking genomen als diensttijd.
- c. Tijd gedurende welke het wachtgeld op grond van de toepasselijke rechtspositieregeling is verminderd of ingetrokken, telt slechts mee voor een zodanig deel als resterende deel van het wachtgeld zich verhoudt tot het gehele wachtgeld.
5. Voor de pensioenberekening telt niet mee de diensttijd:
- gedurende welke de werknemer langer dan twaalf maanden zonder een onderbreking van langer dan twee maanden, ontheven is geweest van de uitoefening van zijn/haar betrekking;
  - gedurende welke de werknemer in zijn/haar betrekking is geschorst zonder behoud van inkomen of een gedeelte daarvan;
  - gedurende welke de werknemer zijn/haar betrekking niet heeft uitgevoerd wegens het bekleden van:
    - het ambt van minister of staatssecretaris;
    - het ambt van gezaghebber;
    - het ambt van eilandgedeputeerde;
    - een betrekking waarin voor hem na ontslag uitzicht bestaat op pensioen
    - krachtens een betrekking, zoals bedoeld in lid 2 sub b;
  - waarover reeds een pensioen, een uitkering bij wijze van pensioen dan wel onderstand bij wijze van pensioen is toegekend ten laste van het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten, een publiekrechtelijk lichaam in het Europese deel van Nederland of in een van bovengenoemde landen of het fonds of een ander pensioenfonds, ingesteld door het openbaar gezag in een van die landen;
  - Tijd waarin een werknemer vrijstelling van dienst zonder bezoldiging heeft.

Indien de ontheffing van de werknemer, bedoeld in sub a van dit artikel heeft plaatsgevonden met het oog op zijn/haar tewerkstelling in een andere dienstverhouding waarin hij/zij werknemer is, telt de tijd gedurende welke hij/zij ontheven is geweest ongeacht de duur daarvan niet mee voor de pensioenberekening.

6. De pensioengrondslag in enig jaar is gelijk aan het ambtelijk inkomen verminderd met een franchise.
De pensioengrondslag wordt bij opname in de pensioenregeling vastgesteld. Vervolgens wordt de pensioengrondslag jaarlijks per 1 januari opnieuw vastgesteld. Wijzigingen op andere data worden niet in aanmerking genomen.
Voor degene die wachtgeld ontvangt is de pensioengrondslag gelijk aan de pensioengrondslag zoals deze laatstelijk voor het moment van uitkering van het wachtgeld was vastgesteld.
7. Het ambtelijk inkomen is gelijk aan:
  - a. voor de deelnemers bedoeld in artikel 4 onder b van de Pensioenwet ambtenaren BES die worden bezoldigd volgens een algemene vastgestelde bezoldigingsregeling: de van toepassing zijnde bezoldiging, waaronder begrepen de vakantie-uitkering en de eindejaarstoelage, met bijrekening van vaste toeslagen, doch zonder bijrekening van indemniteiten, emolumenten, wisselvallige of tijdelijke inkomsten of andere dergelijke voordelen;
  - b. voor de overige deelnemers: het met de in onderdeel a bedoelde bezoldiging gelijk te stellen loon, waaronder begrepen de vakantie-uitkering en de eindejaarstoelage, met bijrekening van vaste toeslagen doch zonder bijrekening van indemniteiten, emolumenten, wisselvallige of tijdelijke inkomsten of andere dergelijke voordelen.
8. Onder vaste toeslagen wordt verstaan de toeslagen die direct verbonden zijn aan de functie, die maandelijks worden genoten en een vast bedrag zijn dan wel in een vast percentage van het salaris zijn vastgesteld. De vaste toeslagen worden bepaald door een tussen de werkgever en werknemer overeengekomen aanvullende pensioenovereenkomst die de werkgever aan het pensioenfonds verstrekt.
9. Vanaf 1 januari 2013 bedraagt de maandfranchise 10/7 maal 13/12 maal de hoogste AOV-uitkering zonder toeslagen binnen Caribisch Nederland. De AOV-uitkering is exclusief eventuele toeslagen en tegemoetkomingen. De maandfranchise wordt afgerond op hele US dollar naar boven. De franchise is gelijk aan 12 maal de afgeronde maandfranchise.
Het bedrag van de franchise is opgenomen in Bijlage I.
10. Als een deelnemer parttime werkt:
  - wordt de pensioengrondslag op fulltimebasis vastgesteld;
  - wordt de dienstdaag waarin parttime is gewerkt voor een evenredig deel in aanmerking genomen. Voor toekomstige dienstdaag wordt in dit verband aangenomen dat het laatste parttimepercentage tot de pensioenrichtdatum gelijk blijft.

Hoogte pensioenen

Artikel 5. Ouderdompensioenen

1. Het ouderdompensioen gaat in op de eerste van de maand waarin de (gewezen) deelnemer zijn/haar AOV-gerechtigde leeftijd bereikt, tenzij de ingangsdatum wordt vervroegd of uitgesteld als bedoeld in artikel 10. Het ouderdompensioen gaat niet vroeger in dan vijf jaar voor de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend of waarin ambtshalve toekenning plaatsvond.

Het ouderdompensioen wordt niet uitgekeerd indien de betrokkene reeds een invaliditeitspensioen ontvangt conform het bepaalde in artikel 8.

De AOV-gerechtigde leeftijd is afhankelijk van het jaar waarin de (gewezen) deelnemer is geboren conform het onderstaande:

geboren voor 1 januari 1953:	leeftijd 60;
geboren in 1953:	leeftijd 62;
geboren in 1954:	leeftijd 63;
geboren in 1955:	leeftijd 64;
geboren vanaf 1 januari 1956:	leeftijd 65.

2. Het ouderdompensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt. In geval van vermissing van de gepensioneerde eindigt het ouderdompensioen met ingang van een door het bestuur van het pensioenfonds te bepalen dag.
3. Het jaarlijks ouderdompensioen is gelijk aan 1,75% van de pensioengrondslag voor elk dienstjaar tussen het moment van opname en het moment waarop het deelnemerschap eindigt.

Artikel 6. Nabestaandenpensioenen

1. Het nabestaandenpensioen gaat in op eerste dag van de maand waarin het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde plaatsvindt. Het nabestaandenpensioen gaat niet vroeger in dan vijf jaar voor de eerste dag van de maand waarin de aanvraag om toekenning van pensioen werd ingediend of waarin ambtshalve toekenning plaatsvond.
2. Het nabestaandenpensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de nabestaande overlijdt. In geval van vermissing van de nabestaande eindigt het nabestaandenpensioen met ingang van een door het bestuur van het pensioenfonds te bepalen dag.
3. Onder nabestaande wordt verstaan de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde op de dag van zijn/haar overlijden gehuwd was.
4. Het nabestaandenpensioen bedraagt 70% van het ouderdompensioen dat de deelnemer op de pensioenrichtdatum – bij ongewijzigde voortzetting van het deelnemerschap – zou gaan ontvangen, of 70% van het ouderdompensioen waarop de gewezen deelnemer of gepensioneerde bij einde van het deelnemerschap recht heeft behouden.
5. In afwijking van het bovenstaande geldt dat indien de deelnemer overlijdt gedurende de periode van wachtgeld het nabestaandenpensioen niet berekend wordt over de periode gelegen tussen het moment van overlijden en de pensioenrichtdatum.
6. Voor degene die recht heeft op een invaliditeitspensioen is het nabestaandenpensioen gelijk aan 70% van het invaliditeitspensioen dat berekend is volgens het bepaalde in artikel 8 lid 4, waarbij rekening wordt gehouden met het bepaalde in artikel 8 lid 6.

-
7. Geen recht op nabestaandenpensioen heeft de nabestaande indien het huwelijk was gesloten nadat de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde de AOV-gerechtigde leeftijd had bereikt, tenzij de echtgenoten reeds voor dat tijdstip met elkaar gehuwd waren geweest.
  8. Indien een nabestaande hertrouwt wordt de hoogte van het nabestaandenpensioen opnieuw vastgesteld zodanig dat geen rekening gehouden wordt met de periode gelegen tussen het moment van overlijden van de deelnemer en de pensioenrichtdatum.
  9. Indien er bij een overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht bestaat op een of meer bijzondere nabestaandenpensioenen als bedoeld in artikel 13 van dit reglement, wordt het nabestaandenpensioen volgens dit artikel met het bedrag daarvan verminderd.
  10. Alle recht op nabestaandenpensioen gaat verloren voor de nabestaande, die veroordeeld is ter zake van het ombrengen van de persoon aan het overlijden van wie hij/zij recht op pensioen zou kunnen ontlennen.

Artikel 7. Wezenpensioen

1. Na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde heeft ieder van de kinderen van de (gewezen) deelnemer recht op een wezenpensioen mits:
  - a. de kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd geweest;
  - b. de kinderen van een mannelijke deelnemer tot wie het kind niet in familierechtelijke betrekking stond, die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd zijn geweest, indien de deelnemer ten behoeve van deze kinderen ten tijde van zijn overlijden een onderhoudsplicht krachtens artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek BES was opgelegd dan wel door hem bij authentieke akte een onderhoudsplicht was erkend;
  - c. de kinderen die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd zijn geweest en voor wie de overledene ten tijde van zijn/haar overlijden de pleegouderlijke zorg droeg;
  - d. de onder a tot en met c genoemde kinderen die de leeftijd van 21 jaar maar nog niet van 25 jaar hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn en van wie de tijd behoudens in geval van ziekte of vakantie geheel of grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs;
  - e. de onder a tot en met c genoemde kinderen die de leeftijd van 21 jaar maar nog niet van 25 jaar hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn en die naar het oordeel van het bestuur van het pensioenfonds ten gevolge van ziekte of gebreken blijvend buiten staat zijn om met arbeid die voor hun krachten is berekend, een derde te verdienen van hetgeen lichamelijk en geestelijk gezonde kinderen van gelijke leeftijd in staat zijn met zodanige arbeid te verdienen.
2. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde plaatsvindt. Indien het kind geboren wordt na het overlijden van de (gewezen) deelnemer gaat het wezenpensioen in op de eerste dag van de maand waarin de geboorte plaatsvindt.

Het wezenpensioen gaat niet vroeger in dan vijf jaar voor de eerste dag van de maand waarin de aanvraag om toekenning van pensioen werd ingediend of waarin ambtshalve toekenning plaatsvond.
3. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin het kind overlijdt. Het wezenpensioen eindigt voorts met het einde van de maand waarin:
  - a. het kind de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt of in het huwelijk is getreden dan wel in geval van lid 1 sub d en e de leeftijd van 25 jaar heeft bereikt;
  - b. het kind niet meer voldoet aan het in lid 1 sub d en e bepaalde inzake het volgen van onderwijs dan wel het arbeidsongeschikt zijn.

In geval van vermissing van het kind eindigt het pensioen met ingang van een door het bestuur van het pensioenfonds te bepalen dag.

4. Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt:
- voor elk bovengenoemd kind van wie de ene ouder aan het overlijden van de andere ouder recht op pensioen ontleent: 14% van het ouderdompensioen;
  - voor elk ander bovengenoemd kind: 28% van het ouderdompensioen;
- Het ouderdompensioen is gelijk aan het ouderdompensioen zoals beschreven in artikel 5 lid 3.

In afwijking van het bovenstaande geldt dat indien de deelnemer overlijdt gedurende de periode van wachtgeld het wezenpensioen niet berekend wordt over de periode gelegen tussen het moment van overlijden en de pensioenrichtdatum.

Voor degene die recht heeft op een invaliditeitspensioen is het wezenpensioen gelijk aan 14% respectievelijk 28% van het invaliditeitspensioen dat berekend is volgens het bepaalde in artikel 8 lid 4, waarbij rekening wordt gehouden met het bepaalde in artikel 8 lid 6.

Onder ouder wordt mede begrepen de echtgenoot of echtgenote van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde die op het tijdstip van overlijden de pleegouderlijke zorg had voor het kind dat de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt en dat niet gehuwd is of gehuwd geweest is.

5. Indien kinderen aan het overlijden van ieder van de ouders recht op pensioen ontlennen wordt het hoogste van de pensioenen toegekend.
6. Alle recht op wezenpensioen gaat verloren voor de wezen die veroordeeld zijn ter zake van het ombrengen van de persoon aan het overlijden van wie zij recht op pensioen zouden kunnen ontlennen.

Artikel 8. Invaliditeitspensioen

1. Het recht op invaliditeitspensioen gaat in op de eerste van de maand van het moment waarop het recht ontstaat:
- a. voor de deelnemer op het tijdstip van ontslag als hij op dat moment uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend arbeidsongeschikt is om zijn/haar betrekking te vervullen;
  - b. voor de wachtgelder: indien hij binnen het tijdvak waarover hij/zij recht op wachtgeld heeft blijvend ongeschikt is om zijn/haar betrekking te vervullen uit hoofde van ziekten of gebreken, maar niet eerder dan op het tijdstip waarop het recht op wachtgeld eindigt;
  - c. voor de gewezen deelnemer: indien hij binnen het tijdvak waarover hij na het tijdstip waarop voor hem het ontslag wegens ziekte is ingegaan recht had op doorbetaling van loon ten laste van het lichaam uit welke dienst hij was ontslagen, uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is geworden om die betrekking te vervullen.

Het invaliditeitspensioen gaat niet vroeger in dan vijf jaar voor de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend of waarin ambtshalve toekenning plaatsvond.

2. Het recht op invaliditeitspensioen is afhankelijk van een beslissing van het pensioenfonds. Deze beslissing wordt genomen na een geneeskundig onderzoek. Het in artikel 8 lid 1 onder b en c bedoelde pensioen gaat eerst in op de dag waarop de uitslag van het geneeskundig onderzoek wordt vastgesteld en mits blijvende arbeidsongeschiktheid is vastgesteld.
3. Het invaliditeitspensioen eindigt met het einde van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt. In geval van vermissing van de gepensioneerde eindigt het pensioen met ingang van een door het bestuur van het pensioenfonds te bepalen dag.

4. Het invaliditeitspensioen is gelijk aan het ouderdompensioen waarbij verondersteld wordt dat de diensttijd gelijk is aan het aantal jaren dat de betrokken werknemer zou hebben kunnen vervullen tot aan de leeftijd waarop recht op AOV ontstaat indien hij niet wegens arbeidsongeschiktheid zou zijn ontslagen.
5. Bij de toepassing van het in lid 4 bepaalde wordt, zolang de gepensioneerde nog niet de AOV-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, het invaliditeitspensioen verhoogd met een tijdelijk pensioen ter grootte van 1,75% over de op het moment van ingang van het invaliditeitspensioen geldende franchise vermenigvuldigd met het aantal jaren diensttijd dat de betrokken werknemer heeft vervuld en conform lid 4 zou hebben kunnen vervullen. Hierbij wordt ook de diensttijd van de betrokken werknemer die gelegen is voor 10 oktober 2010 in aanmerking genomen. Voor deze berekening bedraagt de maximaal in aanmerking te nemen diensttijd veertig jaar.
6. Op het bedrag aan invaliditeitspensioen zoals berekend volgens dit artikel worden de inkomsten uit onderneming en arbeid als bedoeld in artikel 6 van de Wet inkomstenbelasting BES, die de gepensioneerde die nog niet de AOV-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, ontvangt, in mindering gebracht voor zover deze inkomsten, opgeteld bij het pensioen, de pensioengrondslag vermeerderd met de franchise, in het jaar waarin recht op invaliditeitspensioen is ingegaan, overschrijden.

Artikel 9. Toeslagen

Het bestuur beslist jaarlijks of en in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken kunnen worden aangepast. Hierbij wordt als uitgangspunt de prijsontwikkeling genomen. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement en/of aanwezige middelen van het pensioenfonds gefinancierd.

Artikel 10. Vervroeging en uitstel

1. De (gewezen) deelnemer kan ten opzichte van de pensioenrichtdatum op verzoek zijn/haar feitelijke pensioendatum vervroegen, mits het dienstverband met de werkgever is beëindigd. Dit verzoek dient minimaal zes maanden voor de beoogde feitelijke pensioendatum bij het pensioenfonds zijn ingediend en dient mede te worden ondertekend door de echtgeno(o)t(e) van de (gewezen) deelnemer. De feitelijke pensioendatum mag niet eerder liggen dan vijf jaar voor de leeftijd waarop het recht op AOV ontstaat, en niet eerder dan het moment waarop het met inachtneming van lid 4 herrekenende nabestaandenpensioen verminderd met eventuele bijzondere nabestaandenpensioen nihil is. In alle gevallen kan de vervroeging niet op een eerder moment gesteld worden dan op 60-jarige leeftijd.
2. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan ten opzichte van de pensioenrichtdatum de feitelijke pensioendatum worden uitgesteld, indien en voor zover aan de wettelijke eisen voor een dergelijk uitstel wordt voldaan. De periode van uitstel is gemaximeerd op 5 jaar gerekend vanaf de voor de (gewezen) deelnemer geldende AOV-leeftijd. De laatst mogelijke pensioendatum is de 70-jarige leeftijd. Indien door het gewenste uitstel het maximum ouderdompensioen zoals bedoeld in artikel 17 lid 1 bereikt wordt zal het ouderdompensioen uiterlijk ingaan op het moment waarop het maximum ouderdompensioen zoals bedoeld in artikel 17 lid 1 niet door het uitstel wordt overschreden.
3. Degene die bij het bereiken van de pensioenrichtdatum nog deelnemer in de pensioenregeling is wegens uitstel, bouwt gedurende de uitstelperiode pensioen op dat ingaat op de nieuwe gekozen pensioendatum. De opgebouwde pensioenen op de pensioenrichtdatum worden herzien volgens rekenregels die zijn vastgesteld door het bestuur op basis van de diensttijd tot de nieuw gekozen pensioendatum.

4. Bij vervroeging of uitstel wordt de hoogte van het jaarlijkse ouderdomspensioen actuairueel neutraal herrekend met inachtneming van de in Bijlage II opgenomen herrekeningsfactoren. Het pensioen wordt dusdanig aangepast dat de verhouding tussen ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen voor het tijdstip gelijk is aan deze verhouding na dat tijdstip.
5. De hoogte van het ouderdomspensioen mag bij vervroeging van de feitelijke pensioendatum niet onder het afkoopbedrag liggen als opgenomen in artikel 14 van dit reglement.

Bijzondere gebeurtenissen en situaties

Artikel 11. Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap

1. De deelnemer behoudt bij het eindigen van zijn/haar deelneming anders dan door het overlijden of het bereiken van de pensioenrichtdatum een premievrije aanspraak op pensioen. Het ouderdomspensioen is gelijk aan het pensioen dat tot de datum van beëindiging is opgebouwd berekend op grond van de diensttijd tot die datum van beëindiging. Het nabestaandenpensioen is gelijk aan 70% van het premievrije ouderdomspensioen. Het wezenpensioen is gelijk aan 14% van het premievrije ouderdomspensioen. Het invaliditeitspensioen is nihil, tenzij de gewezen deelnemer voldoet aan de voorwaarden in artikel 8 lid 1 sub b of c.
2. Indien een gewezen deelnemer recht krijgt op het invaliditeitspensioen zoals is bepaald in artikel 8 van dit reglement, vervalt zijn/haar recht op ouderdomspensioen.
3. Indien een gewezen deelnemer ten genoegen van het bestuur van het pensioenfonds aannemelijk maakt binnenkort te zullen emigreren dan wel geëmigreerd te zijn buiten het Koninkrijk zal het bestuur van het pensioenfonds, na een verzoek van de gewezen deelnemer, besluiten de premievrije aanspraak als bedoeld in lid 1 te vervangen door uitbetaling van een bedrag ineens. Het bestuur van het pensioenfonds kan nadere eisen stellen alvorens tot uitbetaling van een bedrag ineens over te gaan. Door de afkoop vervallen alle aanspraken op ouderdomspensioen en op nabestaandenpensioen.

Artikel 12. Waardeoverdracht

1. Bij opname in de pensioenregeling heeft de deelnemer de mogelijkheid de waarde van pensioenen die opgebouwd zijn in een of meer vorige dienstverbanden over te laten dragen naar het pensioenfonds.

Het pensioenfonds kan de overdrachtswaarde in ontvangst nemen wanneer:

- de deelnemer een schriftelijke gedagtekende opgave van de overdrachtswaarde en de daaraan ten grondslag liggende gegevens verstrekt;
- het pensioenfonds een opgave aan de deelnemer verstrekt over de nieuwe aanspraken in verband met de waardeoverdracht;
- de deelnemer instemt met de waardeopgave.

Aan de hand van de beschikbare overdrachtswaarde bepaalt het pensioenfonds de extra aanspraken op pensioen. Deze extra aanspraken worden vervolgens op dezelfde manier behandeld als aanspraken die in deze regeling worden opgebouwd.

2. Het pensioenfonds is bevoegd om op verzoek van een gewezen deelnemer uiterlijk tot twee jaar na beëindiging van de deelneming de waarde van zijn/haar pensioenaanspraken over te dragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer mits onder de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever wordt verstaan:
  - a. een pensioenfonds;
  - b. een verzekeraar die het levensverzekeringsbedrijf uitoefent en in het bezit is van een vergunning als bedoeld in de Wet toezicht verzekeringsbedrijf BES;

- c. een instantie die een pensioenregeling uitvoert van een volkenrechtelijke organisatie waarin het Koninkrijk der Nederlanden deelneemt;
- d. een pensioenuitvoerder die door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Onze Minister gelijkgesteld is met een instelling als in een van de onder de leden a, b, en c bedoeld.

Bij het verzoek legt de gewezen deelnemer een schriftelijke verklaring over dat de ontvangende pensioenuitvoerder wil meewerken aan de waardeoverdracht.

Het pensioenfonds verstrekt binnen twee maanden na ontvangst van het verzoek aan de gewezen deelnemer een schriftelijke gedagtekende opgave van de overdrachtswaarde en de daaraan ten grondslag liggende gegevens. De waardeoverdracht kan plaatsvinden nadat de gewezen deelnemer schriftelijk heeft ingestemd met de opgave.

3. Gedurende de periode dat de technische voorzieningen van het pensioenfonds niet volledig door waarden worden gedekt, wordt een waardeoverdracht opgeschort.

Artikel 13. Gevolgen van beëindiging huwelijk

1. De echtgenoot/echtgenote wiens huwelijk met een deelnemer eindigt door echtscheiding of ontbinding na scheiding van tafel en bed, verkrijgt ten minste een zodanige premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen als de deelnemer ten behoeve van hem/haar zou hebben behouden op het zelfde tijdstip bij tussentijdse beëindiging conform artikel 11. De echtgenoot/echtgenote ontvangt op zijn/haar verzoek een bewijs van zijn/haar aanspraak. Indien er na de eerste ontbinding meerdere ontbindingen plaatsvinden van een huwelijk van de deelnemer zoals bedoeld in dit lid, wordt voor de bepaling van de hoogte van de aanspraak op nabestaandenpensioen slechts de diensttijd in aanmerking genomen van de duur van het desbetreffende huwelijk.
2. De echtgenoot/echtgenote wiens huwelijk met een gewezen deelnemer eindigt door echtscheiding of ontbinding na scheiding van tafel en bed, verkrijgt een zodanige premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen als de gewezen deelnemer ten behoeve van hem/haar heeft behouden bij tussentijdse beëindiging conform artikel 11. De echtgenoot/echtgenote ontvangt op zijn/haar verzoek een bewijs van zijn/haar aanspraak.
3. De echtgenoot/echtgenote wiens huwelijk met een gepensioneerde eindigt door echtscheiding of ontbinding na scheiding van tafel en bed verkrijgt een zodanige premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen als de gepensioneerde heeft behouden bij het ingaan van het ouderdompensioen of invaliditeitspensioen. De echtgenoot/echtgenote ontvangt op zijn/haar verzoek een bewijs van zijn/haar aanspraak.
4. Het bepaalde in de eerste drie leden vindt geen toepassing indien de echtgenoten bij notarieel verleden akte anders overeenkomen of de rechter bij vonnis tot echtscheiding of tot ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed op hun gemeenschappelijk verzoek anders beslist. Partijen leggen daarbij aan de notaris onderscheidenlijk de rechter een verklaring van het pensioenfonds over, waarin het pensioenfonds verklaart dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
5. De aanspraak op nabestaandenpensioen ten behoeve van de (ex)echtgenoot/ (ex)echtgenote van een deelnemer, gewezen deelnemer dan wel gepensioneerde kan zonder zijn/haar toestemming niet bij overeenkomst tussen zijn/haar (ex)echtgenoot/(ex)echtgenote en de pensioenuitvoerder of de werkgever worden verminderd. Elk beding strijdig met het bepaalde in de vorige zin is nietig.
6. Indien de beëindiging van een huwelijk heeft plaatsgevonden voor 1 augustus 1990 zijn de bepalingen van dit artikel niet van toepassing. De echtgenoot/echtgenote ontvangt derhalve geen premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen.

Artikel 14. Afkoop pensioen

1. Als op de ingangsdatum de opgebouwde pensioenaanspraken lager zijn dan de wettelijke grens die daarvoor op dat moment geldt, koopt het pensioenfonds de pensioenaanspraken af. Het pensioenfonds stelt de afkoopwaarde ter beschikking aan de pensioengerechtigde.
2. Het in het eerste lid bedoelde bedrag is opgenomen in Bijlage I.
3. Afkoop is niet mogelijk:
  - ten aanzien van een nabestaandenpensioen indien uit hoofde van het overlijden waaraan het recht op pensioen wordt ontleend tevens recht bestaat op wezenpensioen ten laste van het pensioenfonds;
  - ten aanzien van een tijdelijk pensioen.

Financiële bepalingen

Artikel 15. Financiering van de pensioenregeling

1. Elke werkgever is een pensioenbijdrage aan het pensioenfonds verschuldigd voor iedere in zijn dienst zijnde werknemer. Deze bepaling is tevens van toepassing voor de werkgever die wachtgeld uitbetaalt aan een wachtgelder.
2. De deelnemers betalen een bijdrage in de kosten van de pensioenregeling. Een derde deel van de pensioenpremie is voor rekening van de deelnemer, met een minimum van 1% van het ambtelijk inkomen. De door de deelnemer verschuldigde bijdrage wordt door de werkgever op het loon van de deelnemer ingehouden en door de werkgever afgedragen aan het pensioenfonds.
3. De pensioenpremie wordt geheven over de pensioengrondslag. De hoogte van de pensioenpremie is opgenomen in Bijlage I. De pensioenpremie voor een parttimer wordt geheven over de fulltime pensioengrondslag vermenigvuldigd met het parttimepercentage. De pensioenpremie wordt kostendekkend vastgesteld en bedraagt maximaal 22% van het ambtelijk inkomen.
4. Gedurende de tijd die conform artikel 4 lid 5 niet meetelt voor de pensioenberekening bedraagt de pensioenbijdrage een vierde deel van de pensioenbijdrage zoals in dit artikel is vastgesteld. Indien door een werkgever meer is betaald wordt het teveel betaalde bedrag op schriftelijk verzoek van de werkgever door het pensioenfonds teruggegeven.
5. Indien de werkgever de pensioenbijdragen niet of niet volledig betaalt, zal het pensioenfonds de betrokken werkgever uiterlijk een maand na het verstrijken van de betalingstermijn een eerste aanmaning sturen. Indien daarop binnen een maand niet of niet volledig is betaald zal het pensioenfonds de werknemers hierover informeren.
6. Indien de benodigde pensioenpremie met betrekking tot enig kalenderjaar hoger ligt dan de maximum pensioenpremie als bedoeld in lid 2 of de pensioenpremie niet kostendekkend blijkt, kan het bestuur van het pensioenfonds, gehoord de actuaris, de opbouw van pensioenaanspraken in dat jaar vaststellen op een lager bedrag dan in dit pensioenreglement is vastgesteld. Het pensioenreglement zal in dat geval in deze zin worden gewijzigd.

Artikel 16. Uitkering van de pensioenen

1. Het pensioenfonds keert de pensioenen in US dollars aan de pensioengerechtigden in maandelijkse termijnen bij achterafbetaling.
2. Het bestuur is bevoegd, alvorens een pensioen uit te keren, een bewijs te vorderen dat de pensioengerechtigde nog in leven is evenals een verklaring over de burgerlijke staat en/of een studieverklaring en/of een verklaring vanwege arbeidsongeschiktheid.
3. Het recht op uitbetaling van een opeisbare pensioentermijn verjaart na verloop van vijf jaren vanaf het moment waarop dit recht ontstaat.
4. Ten onrechte door het pensioenfonds uitbetaalde pensioenuitkeringen worden teruggevorderd.

Overige bepalingen

Artikel 17. Maximum en minimum van pensioenen

1. Het ouderdomspensioen en het invaliditeitspensioen, inclusief eventueel verleende toeslagen bedragen niet meer dan fiscaal is toegestaan. Indien dit maximum wordt overschreden vindt geen verdere pensioenopbouw en geen verdere premiebetaling meer plaats. De pensioenopbouw en premiebetaling vangen pas weer aan voor zover het bedoelde maximum niet meer overschreden wordt.
2. Het gezamenlijke bedrag van het nabestaanden- en wezenpensioen bedraagt nooit meer dan het ouderdomspensioen of het levenslange invaliditeitspensioen. Indien hierdoor het nabestaanden- en/of wezenpensioen een vermindering moet ondergaan, geschiedt deze in evenredigheid van de onderscheiden pensioenbedragen.
Als er een vermindering is toegepast en één of meer pensioenen worden niet meer uitgekeerd, dan wordt opnieuw beoordeeld of vermindering noodzakelijk is.
3. Indien na ingang van een pensioen krachtens dit pensioenreglement een pensioen, een uitkering bij wijze van pensioen of onderstand bij wijze van pensioen zoals bedoeld in artikel 4 lid 5 sub d van dit reglement wordt toegekend, waarbij diensttijd in aanmerking wordt genomen die reeds ook in aanmerking is genomen bij de berekening van het pensioen volgens dit reglement, wordt het pensioen volgens dit reglement herberekend of ingetrokken met ingang van het tijdstip waarop het andere pensioen, de uitkering of de onderstand ingaat.
4. Het nabestaanden- en wezenpensioen is minimaal gelijk aan de uitkeringen in geld die op grond van de Wet Ongevallenverzekering BES zouden zijn genoten.

Artikel 18. Tijdelijk pensioen in verband met vermissing

1. Indien een deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde naar het oordeel van het bestuur van het pensioenfonds is vermist hebben de personen die aan zijn/haar overlijden recht op pensioen zouden ontlennen, recht op een tijdelijk pensioen op dezelfde wijze als het nabestaanden- en wezenpensioen in dit reglement is omschreven.
2. Het tijdelijk pensioen gaat in op een door het bestuur te bepalen dag.
3. Het tijdelijk pensioen gaat over in een nabestaanden- en/of wezenpensioen zodra het overlijden van een vermiste vaststaat.

4. Wanneer de vermiste in leven blijkt te zijn eindigt het tijdelijk pensioen met ingang van een door het bestuur van het pensioenfonds te bepalen dag. Het reeds uitgekeerde tijdelijk pensioen wordt teruggevorderd tenzij het bestuur van het pensioenfonds anders beslist.

Artikel 19. Smartegeld

1. Het bestuur van het pensioenfonds kent zo spoedig mogelijk na het overlijden dan wel vermissing van een gepensioneerde aan de nabestaande smartegeld toe ten bedrage van het pensioen van die overledene over een tijdvak van drie maanden.
2. Bij ontstentenis van zodanige nabestaande geschiedt de uitkering van smartegeld ten behoeve van de kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn of van kinderen die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of zijn geweest voor wie de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg.
3. Indien ook zodanige kinderen ontbreken en de overledene kostwinner was voor overige kinderen, ouders, broers of zusters geschiedt de uitkering ten behoeve van deze personen.
4. Indien de overledene ook geen betrekking nalaat als bedoeld in lid 3 , kan het aldaar bedoelde bedrag door het bestuur van het pensioenfonds geheel of ten dele worden uitgekeerd door de betaling van de noodzakelijke kosten van de laatste ziekte en van de lijkbezorging.
5. De uitkering van smartegeld vindt geen toepassing indien aan een gepensioneerde een uitkering ineens tot afkoop van zijn/haar pensioen is betaald.
6. Alle recht op smartegeld gaat verloren voor de nabestaande voor de nabestaande of andere rechthebbende die veroordeeld is ter zake van het ombrengen van de persoon aan het overlijden van wie hij/zij recht op smartegeld zou kunnen ontlenen.

Artikel 20. Inkoop pensioenaanspraken

1. Een werkgever kan ten behoeve van een deelnemer in geval van ontbrekende diensttijd extra pensioenaanspraken ingevolge dit pensioenreglement inkopen, voor zover dit past binnen het raam van de regeling, als is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting BES.
2. Er is sprake van ontbrekende diensttijd wanneer er minder jaren pensioen zijn opgebouwd dan het aantal gewerkte jaren bij de werkgever. Onder gewerkte jaren worden verstaan de jaren die daadwerkelijk als werknemer bij de werkgever zijn doorgebracht voor 10 oktober 2010 dan wel tot het moment van aansluiting van de werkgever op grond van de Pensioenwet ambtenaren BES. Voor beide genoemde tijdstippen geldt als voorwaarde dat gedurende die periode door de werkgever gereserveerde pensioenpremies moeten zijn overgedragen aan het fonds.
3. Het bestuur stelt, gehoord de actuaris, de (overige) voorwaarden voor de inkoop vast.

Artikel 21. Onvoorziene gevallen en beslechting van geschillen

1. In alle gevallen waarin dit pensioenreglement niet voorziet, beslist het bestuur van het pensioenfonds.
2. In gevallen, niet van algemene aard zijnde, waarin de toepassing van het pensioenreglement zou leiden tot onredelijkheid of onbillijkheid tegenover een (gewezen) deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde, is het bestuur bevoegd in een voor deze persoon gunstige zin af te wijken.

3. Alle klachten en geschillen betreffende dit pensioenreglement zullen worden behandeld conform het bepaalde in het reglement van de Commissie van Beroep van het pensioenfonds.

Artikel 22. Slotbepalingen

1. Dit reglement treedt in werking op 10 oktober 2010 en is laatstelijk gewijzigd op 1 januari 2019
2. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien voldaan is aan alle bepalingen zoals deze zijn opgenomen in artikel 13e van de Pensioenwet BES.

Artikel 23. Overgangsbepalingen

De pensioenaanspraken dan wel pensioenrechten jegens APNA op 9 oktober 2010 van degenen die op 10 oktober 2010 aanspraak- dan wel rechthebbende is geworden jegens het pensioenfonds zijn omgezet in gelijkwaardige aanspraken dan wel rechten volgens onderliggend pensioenreglement jegens het pensioenfonds. In deze omzetting is tevens de duurtetoeslag verwerkt.

Voorzitter

Secretaris

De heer H.W.T. Linkels

De heer G.H. Bergsma

Bijlage I Franchise en Afkoopbedrag

Franchise

De franchise als bedoeld in artikel 4 lid 9 bedraagt

Jaar	USD
2010	7.662
2011	8.988
2012	9.977
2013	11.316
2014	11.496
2015	11.892
2016	12.444
2017	13.428
2018	14.100
2019	14.952

Pensioenpremie

De pensioenpremie als bedoeld in artikel 15 bedraagt

Pensioenpremie als percentage van de pensioengrondslag

Jaar	werkgever	werknemer	totaal
2010 *	14,7	7,3	22,0
2011	21,0	10,5	31,5
2012	17,4	8,7	26,1
2013	17,4	8,7	26,1
2014	17,4	8,7	26,1
2015	20,0	10,0	30,0
2016	22,93	11,47	34,4
2017	23,4	11,7	35,1
2018	23,4	11,7	35,1
2019	23,4	11,7	35,1

* De premies voor 2010 zijn als percentage van het salaris.

Afkoopgrens

Het bedrag als bedoeld in artikel 14 bedraagt:

Per 1 januari 2019:

- a. USD 1.587, indien belanghebbende woonachtig is in het openbaar lichaam Bonaire;
- b. USD 1.582, indien belanghebbende woonachtig is in het openbaar lichaam Sint Eustatius;
- c. USD 1.575, indien belanghebbende woonachtig is in het openbaar lichaam Saba;
- d. USD 1.575, indien belanghebbende woonachtig is buiten de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

De bedragen opgenomen in de Regeling Pensioenwet BES zijn leidend.

Bijlage II Herrekeningsfactoren per 1 januari 2019

Het bestuur van het pensioenfonds behoudt zich het recht voor de factoren in deze bijlage aan te passen.

UITSTELLEN EN VERVROEGEN

Uitstelfactoren van pensioenleeftijd 60 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60	1.0000	1.0000	1.0000
61	1.0573	0.9962	1.0524
62	1.1193	0.9922	1.1084
63	1.1864	0.9880	1.1686
64	1.2595	0.9837	1.2331
65	1.3390	0.9792	1.3025

Uitstelfactoren van pensioenleeftijd 62 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60			
61			
62	1.0000	1.0000	1.0000
63	1.0605	0.9954	1.0548
64	1.1262	0.9906	1.1137
65	1.1979	0.9856	1.1771
66	1.2763	0.9805	1.2454
67	1.3622	0.9753	1.3192

Vervroegingsfactoren van pensioenleeftijd 62 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60	0.8938	1.0082	0.9020
61	0.9447	1.0044	0.9491
62	1.0000	1.0000	1.0000
63			
64			
65			
66			
67			

Uitstelfactoren van pensioenleeftijd 63 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60			
61			
62			
63	1.0000	1.0000	1.0000
64	1.0623	0.9949	1.0562
65	1.1301	0.9896	1.1166
66	1.2044	0.9842	1.1819
67	1.2858	0.9787	1.2523
68	1.3753	0.9731	1.3286

Vervroegingsfactoren van pensioenleeftijd 63 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60	0.8434	1.0126	0.8556
61	0.8912	1.0090	0.9000
62	0.9432	1.0048	0.9480
63	1.0000	1.0000	1.0000
64			
65			
66			
67			
68			

Uitstelfactoren van pensioenleeftijd 64 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60			
61			
62			
63			
64	1.0000	1.0000	1.0000
65	1.0642	0.9944	1.0576
66	1.1344	0.9887	1.1198
67	1.2114	0.9829	1.1870
68	1.2961	0.9769	1.2597
69	1.3897	0.9708	1.3386

Vervroegingsfactoren van pensioenleeftijd 64 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60	0.7948	1.0173	0.8107
61	0.8396	1.0139	0.8525
62	0.8884	1.0099	0.8978
63	0.9417	1.0054	0.9467
64	1.0000	1.0000	1.0000
65			
66			
67			
68			
69			

Uitstelfactoren van pensioenleeftijd 65 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60			
61			
62			
63			
64			
65	1.0000	1.0000	1.0000
66	1.0662	0.9939	1.0592
67	1.1389	0.9878	1.1232
68	1.2190	0.9815	1.1925
69	1.3074	0.9750	1.2677

Vervroegingsfactoren van pensioenleeftijd 65 naar:

Pensioen leeftijd	Ingegaan OP	Ingegaan NP	Combinatie (OP en 70% NP)
60	0.7478	1.0222	0.7674
61	0.7898	1.0190	0.8068
62	0.8355	1.0153	0.8493
63	0.8854	1.0110	0.8954
64	0.9400	1.0059	0.9454
65	1.0000	1.0000	1.0000
66			
67			
68			
69			

AFKOOP- en INDIVIDUELE WAARDEOVERDRACHTSFACTOREN UITGESTELD PENSOEN:

Leeftijd	Pensioenleeftijd 60		Pensioenleeftijd 62		Pensioenleeftijd 63		Pensioenleeftijd 64		Pensioenleeftijd 65		Pensioenleeftijd 66		Pensioenleeftijd 67		Pensioenleeftijd 68		Pensioenleeftijd 69	
	OP	NP	OP	NP	OP	NP	OP	NP	OP	NP	OP	NP	OP	NP	OP	NP	OP	NP
15	5.3428	0.4292	4.8368	0.4305	4.5954	0.4312	4.3616	0.4319	4.1351	0.4327	3.9157	0.4334	3.7032	0.4342	3.4975	0.4351	3.2983	0.4359
16	5.4907	0.4460	4.9697	0.4473	4.7213	0.4480	4.4806	0.4488	4.2475	0.4496	4.0217	0.4504	3.8030	0.4513	3.5913	0.4521	3.3863	0.4530
17	5.6425	0.4634	5.1062	0.4648	4.8505	0.4655	4.6028	0.4663	4.3628	0.4672	4.1304	0.4680	3.9054	0.4689	3.6875	0.4699	3.4765	0.4708
18	5.7984	0.4813	5.2464	0.4828	4.9831	0.4836	4.7282	0.4844	4.4812	0.4853	4.2420	0.4862	4.0103	0.4872	3.7861	0.4882	3.5690	0.4892
19	5.9586	0.4997	5.3902	0.5013	5.1193	0.5022	4.8568	0.5031	4.6026	0.5040	4.3564	0.5050	4.1180	0.5060	3.8873	0.5070	3.6639	0.5081
20	6.1230	0.5189	5.5379	0.5206	5.2590	0.5215	4.9889	0.5224	4.7272	0.5234	4.4738	0.5244	4.2285	0.5255	3.9910	0.5266	3.7611	0.5277
21	6.2918	0.5388	5.6895	0.5406	5.4024	0.5415	5.1243	0.5425	4.8550	0.5436	4.5942	0.5447	4.3417	0.5458	4.0973	0.5469	3.8608	0.5482
22	6.4651	0.5595	5.8451	0.5614	5.5496	0.5624	5.2633	0.5634	4.9861	0.5645	4.7177	0.5657	4.4579	0.5669	4.2063	0.5681	3.9630	0.5694
23	6.6430	0.5810	6.0047	0.5829	5.7005	0.5840	5.4059	0.5851	5.1206	0.5863	4.8443	0.5875	4.5769	0.5887	4.3181	0.5900	4.0676	0.5914
24	6.8256	0.6033	6.1686	0.6054	5.8554	0.6065	5.5521	0.6077	5.2585	0.6089	4.9741	0.6102	4.6989	0.6115	4.4326	0.6129	4.1749	0.6143
25	7.0287	0.5954	6.3524	0.5975	6.0301	0.5986	5.7180	0.5998	5.4158	0.6011	5.1232	0.6024	4.8400	0.6037	4.5659	0.6051	4.3008	0.6066
26	7.2216	0.6184	6.5254	0.6206	6.1936	0.6219	5.8723	0.6231	5.5613	0.6245	5.2602	0.6258	4.9687	0.6273	4.6867	0.6287	4.4138	0.6303
27	7.4195	0.6423	6.7028	0.6447	6.3613	0.6460	6.0307	0.6473	5.7105	0.6487	5.4006	0.6502	5.1007	0.6517	4.8105	0.6532	4.5297	0.6549
28	7.6228	0.6671	6.8849	0.6697	6.5334	0.6710	6.1930	0.6724	5.8635	0.6739	5.5446	0.6755	5.2359	0.6771	4.9373	0.6787	4.6484	0.6804
29	7.8313	0.6929	7.0718	0.6956	6.7100	0.6970	6.3596	0.6985	6.0205	0.7001	5.6922	0.7017	5.3746	0.7034	5.0673	0.7051	4.7700	0.7070
30	8.0311	0.7477	7.2491	0.7506	6.8766	0.7522	6.5159	0.7538	6.1668	0.7555	5.8289	0.7573	5.5020	0.7591	5.1857	0.7610	4.8799	0.7630
31	8.2504	0.7749	7.4453	0.7779	7.0619	0.7796	6.6906	0.7813	6.3313	0.7831	5.9836	0.7850	5.6472	0.7869	5.3217	0.7889	5.0070	0.7910
32	8.4755	0.8028	7.6468	0.8061	7.2520	0.8078	6.8699	0.8096	6.5001	0.8115	6.1422	0.8135	5.7960	0.8156	5.4611	0.8177	5.1373	0.8199
33	8.7066	0.8318	7.8534	0.8352	7.4471	0.8370	7.0538	0.8390	6.6731	0.8410	6.3048	0.8431	5.9485	0.8452	5.6039	0.8474	5.2708	0.8498
34	8.9439	0.8615	8.0656	0.8651	7.6473	0.8671	7.2425	0.8691	6.8507	0.8712	6.4716	0.8734	6.1049	0.8757	5.7503	0.8781	5.4075	0.8806
35	9.2142	0.8385	8.3102	0.8422	7.8797	0.8441	7.4630	0.8462	7.0599	0.8484	6.6698	0.8506	6.2925	0.8529	5.9276	0.8553	5.5749	0.8579
36	9.4654	0.8681	8.5346	0.8720	8.0915	0.8741	7.6626	0.8763	7.2476	0.8786	6.8461	0.8810	6.4578	0.8835	6.0823	0.8860	5.7193	0.8887
37	9.7233	0.8986	8.7651	0.9028	8.3089	0.9050	7.8674	0.9073	7.4402	0.9097	7.0269	0.9122	6.6273	0.9148	6.2409	0.9175	5.8674	0.9204
38	9.9884	0.9299	9.0018	0.9343	8.5321	0.9366	8.0776	0.9391	7.6378	0.9416	7.2125	0.9443	6.8012	0.9470	6.4036	0.9499	6.0193	0.9529
39	10.2606	0.9620	9.2448	0.9666	8.7613	0.9691	8.2934	0.9717	7.8407	0.9744	7.4029	0.9772	6.9796	0.9801	6.5704	0.9831	6.1749	0.9863
40	10.5029	1.0701	9.4567	1.0752	8.9587	1.0779	8.4769	1.0808	8.0108	1.0838	7.5601	1.0869	7.1243	1.0901	6.7031	1.0934	6.2962	1.0969
41	10.7894	1.1046	9.7120	1.1100	9.1993	1.1128	8.7032	1.1159	8.2234	1.1190	7.7594	1.1223	7.3109	1.1257	6.8774	1.1292	6.4587	1.1329
42	11.0840	1.1395	9.9746	1.1452	9.4466	1.1482	8.9358	1.1514	8.4418	1.1548	7.9642	1.1582	7.5025	1.1618	7.0564	1.1655	6.6254	1.1694
43	11.3871	1.1750	10.2445	1.1810	9.7008	1.1842	9.1749	1.1875	8.6663	1.1911	8.1745	1.1947	7.6992	1.1985	7.2400	1.2024	6.7965	1.2066
44	11.6989	1.2109	10.5221	1.2172	9.9622	1.2206	9.4206	1.2242	8.8969	1.2279	8.3906	1.2318	7.9013	1.2358	7.4286	1.2400	6.9720	1.2443
45	11.9981	1.2913	10.7858	1.2981	10.2091	1.3018	9.6513	1.3056	9.1119	1.3096	8.5906	1.3138	8.0868	1.3181	7.6002	1.3226	7.1303	1.3273
46	12.3281	1.3292	11.0792	1.3364	10.4852	1.3403	9.9107	1.3444	9.3552	1.3486	8.8183	1.3530	8.2996	1.3576	7.7986	1.3623	7.3149	1.3673
47	12.6685	1.3670	11.3819	1.3746	10.7699	1.3786	10.1781	1.3830	9.6060	1.3874	9.0530	1.3921	8.5188	1.3969	8.0030	1.4019	7.5049	1.4071
48	13.0199	1.4046	11.6940	1.4126	11.0635	1.4169	10.4538	1.4215	9.8644	1.4262	9.2949	1.4311	8.7447	1.4362	8.2134	1.4415	7.7006	1.4470
49	13.3823	1.4422	12.0160	1.4507	11.3662	1.4553	10.7379	1.4601	10.1307	1.4651	9.5440	1.4703	8.9772	1.4757	8.4300	1.4813	7.9019	1.4871
50	13.7297	1.5317	12.3212	1.5409	11.6515	1.5457	11.0041	1.5509	10.3784	1.5563	9.7739	1.5619	9.1900	1.5677	8.6264	1.5737	8.0826	1.5799
51	14.1152	1.5685	12.6632	1.5782	11.9729	1.5833	11.3056	1.5888	10.6607	1.5945	10.0377	1.6004	9.4362	1.6066	8.8555	1.6129	8.2953	1.6195
52	14.5144	1.6042	13.0171	1.6144	12.3054	1.6199	11.6174	1.6257	10.9526	1.6317	10.3105	1.6380	9.6906	1.6445	9.0922	1.6511	8.5150	1.6581
53	14.9278	1.6390	13.3835	1.6498	12.6495	1.6555	11.9401	1.6617	11.2547	1.6680	10.5927	1.6747	9.9536	1.6815	9.3368	1.6886	8.7420	1.6960
54	15.3559	1.6729	13.7628	1.6843	13.0056	1.6904	12.2739	1.6969	11.5670	1.7037	10.8844	1.7107	10.2254	1.7179	9.5896	1.7254	8.9764	1.7332
55	15.7073	1.8843	14.0633	1.8969	13.2822	1.9036	12.5274	1.9107	11.7983	1.9182	11.0944	1.9258	10.4151	1.9338	9.7598	1.9420	9.1281	1.9506
56	16.1651	1.9215	14.4682	1.9348	13.6620	1.9419	12.8830	1.9494	12.1307	1.9573	11.4044	1.9654	10.7037	1.9739	10.0278	1.9825	9.3763	1.9916
57	16.6410	1.9575	14.8888	1.9715	14.0565	1.9790	13.2523	1.9870	12.4758	1.9953	11.7262	2.0039	11.0030	2.0128	10.3057	2.0220	9.6335	2.0316
58	17.1369	1.9916	15.3270	2.0064	14.4673	2.0144	13.6368	2.0228	12.8350	2.0316	12.0610	2.0407	11.3145	2.0501	10.5946	2.0599	9.9010	2.0700
59	17.6546	2.0235	15.7842	2.0392	14.8959	2.0476	14.0379	2.0566	13.2095	2.0659	12.4101	2.0755	11.6391	2.0855	10.8957	2.0958	10.1796	2.1066
60	18.1946	2.0513	16.2609	2.0680	15.3426	2.0769	14.4558	2.0863	13.5997	2.0962	12.7737	2.1064	11.9770	2.1170	11.2091	2.1279	10.4695	2.1393
61			16.7993	2.0186	15.8496	2.0279	14.9324	2.0378	14.0470	2.0482	13.1928	2.0589	12.3691	2.0700	11.5752	2.0814	10.8106	2.0934
62			17.3248	2.0360	16.3419	2.0459	15.3929	2.0564	14.4768	2.0674	13.5932	2.0787	12.7412	2.0905	11.9202	2.1026	11.1295	2.1153
63					16.8585	2.0605	15.8758	2.0716	14.9276	2.0833	14.0129	2.0953	13.1311	2.1078	12.2816	2.1206	11.4636	2.1341
64							16.3841	2.0829	15.4017	2.0953	14.4543	2.1080	13.5412	2.1213	12.6615	2.1349	11.8146	2.1492
65									15.9015	2.1032	14.9195	2.1168	13.9731	2.1309	13.0616	2.1454	12.1843	2.1606
66											15.4117	2.1207	14.4301	2.1357	13.4848	2.1511	12.5752	2.1672
67													14.9152	2.1352	13.9340	2.1516	12.9899	2.1688
68															14.4111	2.1471	13.4303	2.1654
69																	13.9021	2.1554

AFKOOFFACTOREN KLEIN PENSIOEN

Leeftijd	Ingegaan OP	Latent NP bij	Ingegaan NP				
15			30.1763				
16			30.0488	65	16.0492	2.5532	15.9671
17			29.9176	66	15.5623	2.5689	15.4787
18			29.7822	67	15.0682	2.5810	14.9832
19			29.6427	68	14.5660	2.5902	14.4799
20			29.4988	69	14.0587	2.5946	13.9717
21			29.3503	70	13.5456	2.5951	
22			29.1969	71	13.0264	2.5918	
23			29.0384	72	12.5044	2.5832	
24			28.8747	73	11.9781	2.5703	
				74	11.4495	2.5526	
25			28.6902	75	10.9198	2.5300	
26			28.5149	76	10.3908	2.5019	
27			28.3338	77	9.8644	2.4676	
28			28.1465	78	9.3424	2.4272	
29			27.9531	79	8.8264	2.3814	
30			27.7670	80	8.3166	2.3303	
31			27.5608	81	7.8197	2.2720	
32			27.3480	82	7.3364	2.2069	
33			27.1283	83	6.8655	2.1377	
34			26.9015	84	6.4115	2.0641	
35			26.6423	85	5.9727	1.9877	
36			26.4001	86	5.5542	1.9082	
				87	5.1579	1.8253	
37			26.1501	88	4.7853	1.7394	
38			25.8923	89	4.4328	1.6532	
39			25.6264	90	4.1047	1.5670	
40			25.3881	91	3.8033	1.4804	
41			25.1072	92	3.5191	1.3974	
42			24.8181	93	3.2566	1.3182	
43			24.5205	94	3.0151	1.2425	
44			24.2144	95	2.7938	1.1686	
45			23.9213	96	2.5914	1.0981	
46			23.5988	97	2.4082	1.0311	
47			23.2681	98	2.2428	0.9677	
48			22.9291	99	2.0944	0.9078	
49			22.5811	100	1.9615	0.8525	
				101	1.8431	0.8020	
50			22.2504	102	1.7379	0.7565	
51			21.8856	103	1.6450	0.7160	
52			21.5126	104	1.5637	0.6793	
53			21.1310	105	1.4938	0.6460	
54			20.7403	106	1.4364	0.6148	
55			20.4336	107	1.3863	0.5872	
56			20.0295	108	1.3426	0.5633	
57			19.6164	109	1.3044	0.5429	
58			19.1948	110	1.2712	0.5244	
59			18.7652	111	1.2421	0.5066	
60	18.3602	2.4320	18.3259	112	1.2165	0.4872	
61	17.9152	2.4611	17.8415	113	1.1934	0.4613	
62	17.4619	2.4877	17.3858	114	1.1711	0.4173	
63	16.9995	2.5120	16.9212	115	1.1461	0.3317	
64	16.5286	2.5339	16.4483				